Vilén Jari 1.12.2025

EU; Indopasifinen ministerifoorumi (IPMF) 21.11.2025

Kokous: ***EU; Indopasifinen ministerifoorumi (IPMF) 21.11.2025***

Indopasifinen ministerifoorumi järjestettiin neljättä kertaa 21. marraskuuta 2025, ja siihen osallistui 65 maata sekä yli 40 ministeriä. Suomea foorumissa edusti alivaltiosihteeri Pasi Hellman. Tapahtuma koostui avajaisistunnosta, kolmesta rinnakkaisesta pyöreän pöydän keskustelusta, päätösistunnosta ja korkean tason ministerikokouksesta, jossa käsiteltiin erityisesti kriittisen merenalaisen infrastruktuurin turvallisuutta.

Yhteiset teemat ja tavoitteet

Foorumin keskusteluissa korostui tarve vahvistaa EU:n ja indopasifisen alueen kumppanuutta ja puolustaa sääntöpohjaista kansainvälistä järjestystä. Erityisesti painotettiin alueellisen vakauden ja kansainvälisen oikeuden merkitystä, kun suurvaltakilpailu, taloudellinen pakottaminen ja Venäjän hyökkäyssodan globaali vaikutus lisäävät jännitteitä.

Kauppa, konnektiviteetti ja toimitusketjujen resilienssi nousivat keskeisiksi teemoiksi. EU:n Global Gateway -aloitteita ja digitaalista yhteistyötä pidettiin tärkeinä, samoin kriittisten mineraalien yhteistyön vahvistamista. Ilmastokysymykset olivat läpileikkaavia, ja erityisesti pienet saarivaltiot korostivat ilmastorahoituksen, sinisen talouden ja ilmastokestävän infrastruktuurin merkitystä. Myös biodiversiteettisopimuksen (BBNJ) toimeenpano koettiin tärkeänä.

Kriittisen merenalaisen infrastruktuurin turvallisuus nähtiin keskeisenä yhteisenä haasteena. Kaapelien, putkien ja satamien suojeluun liittyvät kyber-, hybridi- ja luonnonkatastrofiriskit muodostavat globaalin huolenaiheen. YK:n merioikeussopimus UNCLOS toimii edelleen sääntöpohjan perustana, mutta meriturvallisuutta halutaan vahvistaa mm. lainsäädännön, tilannekuvan ja varhaisvaroitusjärjestelmien avulla.

Avajaisistunto ja geopoliittinen konteksti

EU:n ja indopasifisen alueen yhteistyön painopisteet liittyvät strategiseen läsnäoloon, sääntöpohjaiseen kansainväliseen järjestykseen, kauppaan, digitalisaatioon ja kestävään kehitykseen. Foorumissa todettiin, että Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset ulottuvat myös Aasian ja Tyynenmeren alueelle, ja alueelliset jännitteet, Kiinan ja Pohjois-Korean toiminta sekä globaalit kriisit korostavat monenkeskisen yhteistyön merkitystä.
Kaikki osallistujat korostivat sääntöpohjaista kansainvälistä järjestystä, meriturvallisuutta ja kestävää kehitystä sekä tarvetta vahvistaa kaupan, infrastruktuurin ja digitaalisten järjestelmien resilienssiä.
Pyöreän pöydän keskustelut

Foorumin rinnakkaisissa pyöreän pöydän keskusteluissa käsiteltiin turvallisuutta, hyvinvointia ja kestävää kehitystä. Suomi osallistui keskusteluun turvallisuuspöydässä, jossa painotettiin erityisesti merireittien turvallisuutta, kriittisen merenalaisen infrastruktuurin suojaamista sekä kyber- ja hybridiuhkien torjuntaa. Keskusteluissa korostettiin monenkeskisyyden ja merioikeuden noudattamisen merkitystä sekä alueellisten jännitteiden vaikutusten hallintaa.

Suomi korosti omassa puheenvuorossaan EU:n ja indopasifisen alueen yhteistyön keskeisyyttä turvallisuuden ja resilienssin vahvistamisessa. Suomi tarjosi osaamistaan erityisesti

varhaisvaroitusjärjestelmien sekä digitaalisen ja energiainfrastruktuurin vahvistamisen osalta ja tuki Global Gateway -aloitetta.

Päätösistunto

Päätösistunnossa painotettiin yhteistyön, luottamuksen ja yhteensopivuuden merkitystä meriturvallisuudessa. Osallistujat korostivat turvallisten merireittien, kriittisen infrastruktuurin suojelun ja toimitusketjujen monipuolistamisen tärkeyttä. Kestävät taloudelliset kumppanuudet, digitalisaatio ja vihreät investoinnit tukevat sekä talouskasvua että turvallisuutta.

Kriittisen merenalaisen infrastruktuurin ministerikokous

Heti ministerifoorumin jälkeen alkaneessa kriittisen merenalaisen infrastruktuurin ministerikokouksessa käsiteltiin merenalaisen infrastruktuurin merkitystä globaalille kaupalle ja tietoliikenteelle. Keskusteluissa nostettiin esiin pullonkaulat, riskit sekä vakuutus- ja vastuukysymykset. EU:n toimintasuunnitelma korostaa tiedonvaihtoa, yhteistä tilannekuvaa, kapasiteetin kehittämistä ja kansainvälisten sopimusten hyödyntämistä.

Suomi toi puheenvuorossaan esiin vakauden ja talouskasvun riippuvuuden kriittisen infrastruktuurin turvaamisesta sekä tarjosi kokemusta ja osaamista “whole of society” -lähestymistavasta. Muut osallistujamaat korostivat alueellista yhteistyötä, vihreää siirtymää ja EU:n Global Gateway -aloitetta.

Seuraavat askeleet

EU:n ja indopasifisten kumppanien yhteistyön seuraavat vaiheet sisältävät alueellisen yhteistyön tiivistämisen, tiedon ja kokemusten jakamisen sekä käytännön asiantuntijatapaamiset. Käytännön yhteistyö, ei pelkkä tietoisuuden lisääminen, nähdään keskeisenä kriittisen infrastruktuurin suojelun edistämisessä. Vielä tämän vuoden aikana New Delhissä järjestetään yhteinen käytäntöjä etsivä asiantuntijakokous, ja ensi vuoden alussa järjestetään peer-to-peer -seminaari, jossa eurooppalaiset ja indopasifiset asiantuntijat, yritykset ja viranomaiset työskentelevät yhdessä konkreettisten ratkaisujen löytämiseksi

Liitteet Chairs statement